

Naziv suda: Općinski sud u Livnu

Analiza pokazatelja iz statističkog izvještaja o poštivanju optimalnih i predvidivih rokova:

Općinski sud u Livnu, zajedno sa odjeljenjima suda u Tomislavgradu i Drvaru u izvještajnom periodu od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, prema podacima dobivenih iz CMS-a riješio je ukupno **13.303** predmeta (bez ZK predmeta i predmeta registracije, koji nisu evidentirani u CMS-u).

Sukladno odluci o utvrđivanju predvidivih vremenskih rokova za Općinski sud u Livnu te analizom dolje navedenih statističkih podataka, možemo reći da je ovaj sud u velikoj mjeri poštovao utvrđene predvidive rokove.

- **Općinski sud u Livnu**, riješio je ukupno **5564** predmeta, od toga u predvidivom roku riješeno je njih **2 269** ili **40,78%**, dok je sa prekoračenjem predvidivog roka završeno **3 295** predmeta ili **59,22 %**. U optimalnom roku je završeno ukupno **1 663** predmeta.
- **Odjeljenje suda u Tomislavgradu**, riješilo je ukupno **2 742** predmeta, od toga u predvidivom roku riješeno je njih **531** ili **19,37%**, dok je sa prekoračenjem predvidivog roka riješeno **2211** predmeta ili **80,63 %**. U optimalnom roku je završeno ukupno **328** predmeta.
- **Odjeljenje suda u Drvaru**, riješilo je ukupno **1162** predmeta, od toga u predvidivom roku riješeno je njih **405** ili **34,85%**, dok je sa prekoračenjem predvidivog roka završeno **757** predmeta ili **65,15 %**. U optimalnom roku je završeno ukupno **347** predmeta.

Analizirajući gornje podatke, osobito predmete u kojima su prekoračeni optimalni i predvidivi rokovi, zaključili smo da se isti uglavnom odnose na slijedeće predmete:

- ovršni predmeti koji se odnose na komunalne predmete (izvršenja na novčanim potraživanjima-ovrhe na plaćama izvršenika, ovrhe koje se provode na transakcijskim računima izvršenika,
- parnični predmeti- stvarno pravni sporovi (koji se odnose na uređenje imovinsko pravnih odnosa, kao i predmeti naknade štete)
- kazneni predmeti (koji spadaju u grupu nerješivih predmeta)

Problemi vezani za prekoračenje rokova u ovim predmetima su mnogostruki, te su isti isključivo objektivne prirode.

Glavni problem prekoračenja rokova na ovršnom referatu jeste što se u izvještajnom periodu rješavao veliki broj komunalnih predmeta koji se odnose na naplatu RTV takse, a koji predmeti su uneseni u proteklim godinama po nalogu VSTV-a BiH. Obzirom da su isti predmeti uneseni sa datumom iniciranja uglavnom iz 2005. i 2006. godine, posljedica su veliki rokovi prekoračenja, što u stvarnosti ne odgovara pravom činjeničnom stanju.

Kod ostalih ovršnih predmeta koji se ne odnose na komunalne predmete problem leži u nemogućnosti provođenja dozvoljene ovrhe na sredstvima navedenim u izvršnom prijedlogu iz razloga što su izvršenici uglavnom privredni subjekti koji su postali insolventni bez ikakvih sredstava i imovine na kojima bi se provela dozvoljena ovrha. Većina ovih predmeta odnosi se na različita potraživanja iz radnih odnosa, uglavnom prema društvenim poduzećima koja su u postupku privatizacije potpuno uništena, te egzistiraju samo formalno, a koja izvršenja sud iz navedenih potpuno objektivnih razloga nije u mogućnosti dovršiti. Također, kada se ovrha provodi na transakcijskim računima, većina istih nema dovoljno raspoloživih sredstava,

pa se često mijenja predmet i sredstvo ovrhe od strane tražitelja izvršenja. Također, postoje problemi tehničke prirode, a koji se ogledaju u nedostatku službenih vozila za rad sudskih izvršitelja, osobito u odjeljenju suda u Drvaru, gdje izvršitelj nema službeno vozilo svakodnevno na raspolaganju, nego se jedno vozilo naizmjenično daje na korištenje sudskim izvršiteljima u Livnu i Drvaru. Također, u određenom broju predmeta po prijedlogu tražitelja ovrhe dolazi i do odlaganja izvršnog postupka na dulji vremenski period, što opet za posljedicu ima prekoračenje rokova.

Moramo reći i da je prema tabelarnim pokazateljima iz CMS-a zamijećen određeni broj kaznenih predmeta (12 Kps predmet), u kojima su prekoračeni optimalni i predvidivi rokovi. Osnovni razlog za prekoračenje rokova u ovim predmetima jeste nedostupnost optuženika/osumnjičenika pravosudnim organima BiH, pa iako je sud poduzeo sve radnje u okviru svoje nadležnosti a sukladno zakonskim odredbama iz ove oblasti (izdavanje naredbi za dovođenje, određivanje pritvora, raspisivanje tjeratica), većina optuženika zbog posjedovanja dvojnog državljanstva još uvijek je ostala nedostupna pravosudnim organima, te daljnje aktivnosti u cilju njihova pronalaska poduzimaju drugi organi. Također, u predmetnim slučajevima, Sud u onim predmetima gdje su ispunjenje sve zakonske pretpostavke, zamolnicama prema drugim državama sa kojima ima sklopljene sporazume o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim predmetima, traži preuzimanje kaznenih predmeta prema optuženicima/osuđennicima koji se nalazi na teritoriju tih zamoljenih država. To su uglavnom R Hrvatska i R Srbija. Obzirom da ovi postupci traju dosta dugo, a sve dok zamoljena država ne preuzme postupak gonjenja ili izvršenja kazne zatvora, odnosno dok se ne donese pravomoćna odluka pred nadležnim sudovima tih država, postupak se ne može okončati.

Analiza raspoloživih resursa u sudu:

Poslove iz svoje nadležnosti ovaj sud obavlja za područje Hercegbosanske županije koja se sastoji od 6 općina, a koja je prema svim relevantnim geografskim pokazateljima teritorijalno najveća županija u Federaciji, što za posljedicu ima i složeniju strukturu samog suda koji ima dva sudska odjeljenja i to u Drvaru (za područje općine Drvar i Bosansko Grahovo), te u Tomislavgradu (za područje općine Tomislavgrad i Kupres). Obzirom na strukturalnu složenost Općinskog suda u Livnu, valja reći da dužnost nositelja pravosudnih funkcija uključujući i odjeljenja obnaša ukupno 13 redovitih sudaca (uključujući i predsjednika suda), 2 dodatna suca te 3 stručna suradnika. Kako je zadnjim izmjenama Zakona o sudovima F BiH, osnovan Općinski sud u Tomislavgradu, koji je dosada bio odjeljenje ovoga Suda, smatramo da će isto u bitnom utjecati na daljnju personalnu i organizacijsku strukturu i ovoga Suda. Općinski sud u Tomislavgradu još nije počeo sa radom, jer su u tijeku pripreme aktivnosti.

Analiza „perioda neaktivnosti“ u predmetima:

Uvidom u predmete te izvještaje dobivene iz CMS-a , utvrdili smo kako suci redovito poduzimaju radnje u svojim predmetima, rokovi ostavljanja predmeta u evidenciju su vrlo razumni, tako da predmeti dolaze sucima na uvid u dosta kratkim vremenskim razdobljima, pri čemu se od strane istih poduzimaju odgovarajuće radnje, osobito je to naglašeno u predmetima hitne naravi i zakonski prioritnim predmetima.

Periode tzv. "neaktivnosti" možemo vidjeti u predmetima u kojima su lica nedostupna, a sud je poduzeo sve mjere koje su mu na dispoziciji, te preostaje čekati realizaciju izdanih naredbi od organa koji su za to i zaduženi. Isto tako ovakve periode vidimo u izvršnim predmetima, gdje je postupak odložen, u kojim predmetima sud do okončanja istih ne može niti poduzeti bilo kakve radnje.

Prijedlog mjera kako bi se utvrđeni predvidivi rokovi skraćivali i približavali optimalnim rokovima:

Potpuno poštivanje optimalnih rokova kao pokazatelja ažurnosti u radu, imperativ je ovoga suda, a koje ostvarenje se očekuje vrlo brzo. Kao što vidimo prema statističkim pokazateljima i praćenjima poštivanja zadanih rokova, veliki broj predmeta, je ustvari i riješen u optimalnim rokovima kako u sudu tako i odjeljenjima, izuzev predmeta koji se odnose na komunalne predmete naplate RTV taksi, a koji su u velikom broju rješavani u izvještajnom periodu, a koji kako smo i naveli po starosti inicijalnog akta datiraju iz 2006-2007. godine, što se automatski odrazilo i na negativnu opću sliku poštivanja rokova, a što svakako ne odgovara stvarnom stanju, kada je u pitanju poštivanje rokova.

Međutim, kako bi ovaj kriterij potpunog poštivanja optimalnih rokova, te što je više moguće skraćivanje predvidivih rokova, bio realno i ostvariv, nužne su izmjene određenih Pravilnika i Zakona. Osobito je nužna promjena i Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u BiH, jer su za određene vrste predmeta ostavljeni prekratki optimalni rokovi, u kojem je realno nemoguće završiti pojedine predmete, osobito u ovršnim predmetima.

Također, smatramo kako je potrebno povezati i harmonizirati rad svih odjeljenja unutar suda, kao i svih unutarnjih ustrojbenih jedinica, kroz jedan cjelovit nadzor nad istima od strane šefova odjeljenja te rukovoditelja, kako bi se postigla što bolja efikasnost svakoga odjela, ali i ujednačenost u postupanju. Navedenim će se postići i bolja komunikacija među odjelima, ali će se na vrijeme detektirati i problemi koji dovode do odugovlačenja u predmetima, a time i do nepoštivanja rokova, koji bi se pravodobnim prepoznavanjem i uz pomoć svih raspoloživih potencijala mogli lakše ukloniti ili riješiti. Izneseni problem se već uspješno rješava, kroz novi izbor predsjednika sudskih odjeljenja, kao i novi sustav ocjenjivanja svih sudaca koji je na snazi od 2019. godine. Pojačanim angažmanom predsjednika odjeljenja, i redovitim kontrolom dužine trajanja postupaka za svakog suca, te redovitim dostavljanjem izvještaja na kolegije odjeljenja, smatramo da će se postići veliki napredak. Naravno, u predmetima gdje postoje objektivne zapreke za njihov završetak, postupajući suci će redovito pratiti i kontrolirati rad na realizaciji izdanih naredbi uz redovite provjere.

Ostalo:

Po završetku izvještajnog perioda, Predsjednik suda će održati Kolegij svih sudaca i stručnih suradnika, na kojem će detaljno izložiti zamijećene probleme koji se odnose na poštivanje optimalnih i predvidivih rokova. Od svakog suca i stručnog suradnika će se pojedinačno zatražiti dostavljanje liste nezavršenih predmeta u kojima su prekoračeni optimalni i predvidivi rokovi, sa obrazloženim razlozima zbog kojih je prekoračenje nastupilo, te sa okvirnim rokom završetka takvih predmeta.

Nadzor nad što hitnijem rješavanju predmeta u kojima su prekoračeni rokovi provodit će Predsjednik suda uz pomoć šefova odjeljenja.

Svaki sudac ima obvezu praćenja dužine trajanja predmeta kojima je i zadužen, od podnošenja inicijalnog akta pa sve do završetka predmeta. Kod uočavanja određenih poteškoća kod rješavanja predmeta, koji bi mogli dovesti do prekoračenja svih rokova, sudac je dužan obavijestiti Šefa odjeljenja u kojem radi, kako bi isti sazvao Kolegij toga odjeljenja te na ovakav način pokušati iznaći pravo rješenje za rješavanje istih predmeta u skladu sa zakonskim mogućnostima.

Mišljenja smo kako će se stalnom kontrolom u rješavanju predmeta sa prekoračenim rokovima te svakodnevnom analizom problema koji dovode do istoga, a uz suradnju svih odjeljenja, te unutarnjih jedinica ovoga suda, postići zadovoljavajući nivo kada je u pitanju vremensko trajanje predmeta. Krajnji cilj uložениh napora, a što smo postavili kao temeljni kriterij za rad ovoga suda, biti će završetak svakog pojedinačnog predmeta u optimalnim odnosno najdulje u predvidivom roku.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK SUDA

Niko Cvitanović